

Transport quralları injenerligi: Transport qurallarına xızmet kórsetiw (qaraqalpaq toparları ushın)

I. Transport qurallarına xızmet kórsetiw tarawında ámelge asırılıp atırǵan jańalanıwlardıń mánisi hám áhmiyetin túsiniw boyınsha sorawlar

1. Mámleketimiz basshısı usınǵan bes zárúrli baslamanıń úshinshisinde qanday baslamalar qarastırılıp ótilgen.
2. Qala hám qalalar-ara transport xızmetin qanday maqsetler jolında isleydi.
3. Jolawshılarga qolaylıq jaratıw maqsetinde 6353/6354-sanlı "Úrgensh - Nókis - Úrgensh" qalalararalıq poezdı qanday jónelislerdi bilesiz.
-6354-sanlı "Nókis - Úrgenish" poezdı:
Nókis 05:30 - Úrgenish 08:50
-6353-sanlı "Úrgensh - Nókis" poezdı:
Úrgensh 15:30 - Nókis 18:50
Bul ózgeris jolawshılarga qalalar arasında tez hám qolay túrde sapar etiw imkaniyatın beredi.
4. Ózbekstan Respublikasınıń Transport haqqında Nızam neshinshi qabıl etilgen.
j. 2021-jıl 3-martta qabıl etilgen
5. Транспорт логистикаси ҳаққында нени түсинесиз.
j. jolawshılar, bagaj, júk bagajı, júkler, pochta hám kurerlik jóneltpeleleriniń ótkeriliwi hám tasılıwın shólkemlestiriw menen baylanıslı wazıypalardı kompleksli hám óz-ara baylanıslı sheshiw;
6. Transport kompleksi degende neni túsinesiz?
J. transport shólkemleri, tasıwshılar, transport infrastrukturası obektleri, transport quralları, kadrlardı tayarlaw, qayta tayarlaw hám olardıń mamanlıǵın arttırıw, sonday-aq, transport tarawı xızmetkerlerine sociallıq-turmıslıq hám mádeniy xızmet kórsetiw tarawındaǵı shólkemler kompleksi;
7. Transport shólkemi neni túsinesiz?
transportqa baylanıslı jumıstı ámelge asırıwshı yuridikalıq shaxs;
8. Xalıqaralıq tasıw degende neni túsinesiz?
jolawshılardı, bagajdı, júk bagajın, júklerdi, pochta hám kurerlik jóneltpelelerin hár qanday túrdegi transport quralında eki yamasa onnan artıq mámleket aymaqları boylap ámelge asırılatuǵın tasıw, sonday-aq júksiz transport quralınıń eki yamasa onnan artıq mámleket aymaqları boylap ótiwi;
9. Birden-bir tovar-transport júk xatı degende neni túsinesiz?
tovar-materiallıq baylıqlardı esaptan shıǵarıw, olardı alıp ótiw jolında esapqa alıw, kirimge alıw, qoymaxana operaciyların hám buxgalteriya esabın júrgiziw, sonday-aq, júkti tasıw ushın esap-kitap etiw hám de orınlangan jumıslardı esapqa alıw ushın arnalǵan, aralas tasıwdıń barlıq qatnasıwshıları ushın birden-bir bolǵan tasıw hújjeti.
10. Elektron húkimet haqqında aytıń
11. Elektron húkimettiń tiykarǵı principi haqqında aytıń
12. Elektron húkimettiń tiykarǵı wazıypalarına neler kiredi
13. Mámleketimizdegi islep turǵan onlayn tólew sistemaları haqqında aytıń

14. Interaktiv h kimet x zmetleri portalı my.gov.uz haqqında t sinik berin
15. 2022-2026 jıllarğa m lsherlengen ja na  zbekistannın rawajlanıw strategiyasında “Elektron h kimet” sistemasın rawajlandırıw boyınsha neler belgilengen.
16. M mleketimizdegi IT park, IT mektep h m Transport texnikumlar menen baylanısı haqqında aytn
17. Social tarmaqlardıń Transport tarawındağı ornı
18. Social tarmaqlardıń payda h m zıyanları haqqında aytn
19. M mleketimizde Transport tarawının rawajlanıwı h m oğan h zirgi k ndeги talaplar
20. Transport tarawına bolğan itibardıń M mleket rawajında ornı
21.  zbekistanda Transport tarawının rawajlanıwı haqqında aytn
22. Transport tarawında jaslarğa qanday imkaniyatlar jaratılğan
23. Transport boyınsha startap poektler haqqında aytn
24. 6-statya.  zbekistan Respublikasınıń transport sisteması qanday?
Avtomobil, hawa, temir jol, suw, elektr transportı, metropoliten h m transport infrastrukturası obektleri  zbekistan Respublikasınıń birden-bir transport sistemasın (bunnan bılay tekstte transport sisteması dep j rgiziledi) quraydı.
25. 7-statya. Transport tarawındağı m mleketlik siyasattın tiykarǵı baǵdarlarında neler k rsetilgen?
Transport tarawındağı m mleketlik siyasattın tiykarǵı baǵdarları t mendegilerden ibarat:
transport tarawında m mleketlik h m basqa da baǵdarlamalardı islep shıǵıw h m  melge asırıw;
transport sistemasın m mleket ekonomikasınıń strategiyalıq sektori sıpatında rawajlandırıw;
transport x zmetleriniń b sekige shıdamlılıǵın, olardan paydalanıw imkaniyatın, olardıń n tiyjeliligi h m sapasın, q wipsizligin h m ekologiyalıq tazalıǵın arttırıw;
transport tarawı basqarıwın jetilistiriw h m h r qıylı transport t rleriniń  z-ara baylanıslı t rde islewin t miyinlew, sonday-aq, n tiyjeli tarif siyasatın j rgiziw;
m mleketlik-jeke menshik sheriklikti rawajlandırıw;
aldıńǵı innovaciyalıq h m m limleme-kommunikaciya texnologiyaların engiziw;
kadrlardı tayarlaw, qayta tayarlaw h m olardıń mamanlıǵın arttırıw sistemasın rawajlandırıw h m de jetilistiriw;
26. 8-statya. Transport tarawın m mleket t repinen t rtipke salıw neler k rsetilgen?
Transport tarawın m mleket t repinen t rtipke salıw licenziyalaw, sertifikatlastırıw, ruqsat beriw h m xabardar etiw t rtip-qaqıydaların qollanıw, texnikalıq jaqtan t rtipke salıw, ilimiy-texnikalıq siyasattı  melge asırıw, salıq salıw, tarif siyasatın, sonıń ishinde sociallıq  hmietke ie tasıwlar ushın tarif siyasatın alıp barıw, transport haqqındağı nızamshılıqqa  mel etiliwi  stinen m mleketlik qadaǵalawdı t miyinlew, kadrlar siyasatın alıp barıw, sonday-aq, nızamshılıqta n zerde tutilğan basqa da t rtipke salıw usılların qollanıw jolı menen  melge asırıladı.

27. 81-statya. Transport sistemasın rejelestiriw neler kórsetilgen?

Transport infrastrukturasın keńeytiw, rekonstrukciyalaw hám qayta rejelestiriw jumısları tek ǵana transport xızmetlerine bolǵan talaptı (házirgi hám prognoz kórsetkishlerin) kompleksli úyreniwler nátiyjeleri tiykarında qalıplestirilgen uzaq múddetli bas rejelerge muwapıq ámelge asırıladı.

Transport infrastrukturasın rejelestiriw hám joybarlastırıwda ekologiya hám qorshaǵan ortalıqqa unamsız tásir minimal bolıwı kerek.

Transport infrastrukturasın rejelestiriw tómendegi izbe-izliktegi ústinliklerdi esapqa alǵan halda ámelge asırıladı:

piyadalar ushın;

velosiped hám individual háreketleniw quralları ushın;

jámiyetlik transport hám arnawlı transport ushın;

basqa transport quralları ushın.

Transport aǵımına tásir etiwshi obektlerdiń qurılısın jobalastırıw basqışında transport tarmaǵına túsetuǵın júklemelerdi esapqa alǵan halda sheshimler islep shıǵılıwı kerek.

28. Aralas tasıwlar sisteması neler kórsetilgen?

Avtomobil, temir jol, hawa hám suw transportı transport logistikası talaplarına ámel etken jáne transport infrastrukturasınan paydalanǵan halda olardıń muwapıqlastırılǵan birge islesiwi arqalı aralas tasıwlar sistemasın shólkemlestiredi. Klient, aralas tasıwlar operatorı hám tasıwshılar aralas tasıwlardıń qatnasıwshıları bolıp tabıladı.

Aralas tasıwdı shólkemlestiriwde transport logistikası tasıw procesiniń birden-bir operatorı hám birden-bir tasıw hújjetiniń bolıwın, tikkeley transport tarifi hám aralas tasıwdıń barlıq qatnasıwshılarınıń birge islesiwiniń izbe-iz-oraylasqan sxeması qollanıwın, sonday-aq, tasıw procesi ushın birden-bir juwapkershilikti támiyinlewı kerek.

29. Aralas tasıwlar shártnaması nelerdi kórsetken?

Aralas tasıwlar shártnaması aralas tasıwlar operatorı hám qarıydar ortasında dúziledi hám tómendegilerdi tastıyıqlaydı:

qarıydardıń hám aralas tasıwlar operatorınıń huqıq hám minnetlemelerin;

qarıydardıń hám aralas tasıwlar operatorınıń juwapkershiligin;

birden-bir tovar-transport júk xatın toltırıw tártibin; jetkerip beriw múddetleri hám shártlerin; bagajdıń, júk bagajınıń, júklerdiń, pochta hám kurerlik jóneltpeleleriniń kólemleri hám ólshemlerin; bahanı hám tólew tártibin óz ishine alıwı kerek.

30. Ózbekstan Respublikası Ministrler Kabinetiniń Jol háreketi qaǵıydaların tastıyıqlaw haqqındaǵı 12.04.2022-jılдаǵı qararı neshinshi sanı etip kórsetilgen.

31. Elektron cıfırlı imza ne hám onıń qollanıwı haqqında túsini berin.

32. Elektrton húkimet arxitekturası.

33. Elektrtron h kimet sistemasında informaciya qıdırıw sistemaları.
33. Elektron h kimet jaratıwdıń tiykarǵı wazıypaları.
34. Elektron h kimet sistemasınıń keleshegi.
35.  zbekistanda elektron h jjet aylanıwınıń engiziliwi.
36. Elektron h jjet aylanıwınıń abzallıqları.
37. Ziyonet t lim tarmaǵı h m onnan paydalanıw.
38. Informaciyalardı parametrleri boyınsha qıdırıw.
39. Onlayn t lew sistemalarınıń apparat h m programmalıq t miynatı.
40. Elektron t lew sistemaları haqqında ulıwmalıq t sinikler.
41. Interaktiv h kimet xızmetleri portalı my.gov.uz dan  melde paydalanıw.
42. Elektron h kimetti t miynlewshi baylanıs quralları h m olardıń  zige t n  zgeshelikleri.
43.  zbekstan Respublikasınıń transport-logistika sistemasın j ne de rawajlandırıw ilajları haqqında 2025-jıl 27-yanvar PQ-28-sanlı qararında transport-logistika sistemasın 2030-jılǵa shekem rawajlandırıwdıń tiykarǵı baǵdarları neler belgilengen.
- J. xalıqaralıq h m regionallıq birge islesiwdi j ne de rawajlandırıw esabınan sırtqı sawda j nelislerin diversifikaciyalaw, bar tosıqlardı saplastırıw, sırtqı bazarlarǵa j klerdi jetkerip beriw m ddetlerin qısqartıw, transport-logistika q rejetlerin optimallastırıw;
multimodal principi maksimal d rejede  melge asırıw imkaniyatın beretuǵın logistika xızmetleri bazarın rawajlandırıw, 3PL h m onnan joqarı formatta xızmetler k rsetiwge q nigelesken iri milliy transport operatorları sh lkemlestiriliwin xoshametlew;
44. Avtomobildin tiykargı 3 quram b legin aytıp berin h m olardıń wazıypasın t sindirin.
45. Ishki janıw dvigatelinin (IJD) tiykargı 2 mexanizmi h m 5 sistemasın sanap berin.
46. Krivoship-shatunlı mexanizm (KSHM) h m gaz b listiriw mexanizmi (GTM) bir-birinen nesi menen parıqlanadi?
47. T rt taktlı dvigateldin jumis cikli qaysi taktlardan ibarat?
48. Benzinli h m dizelli dvigateller arasındǵı tiykarǵı ayırmashılıqlar nede (janılǵı jetkeriw h m  t aldırıw principi)?
49. Transmissiyanıń tiykarǵı wazıypası ne h m ol qanday agregatlardan quralgan?
50. Ilesiw (sseplenie) mexanizmi ne ushin kerek h m ol qalay isleydi?
51. Tezlikler qutısı (KPP) h m bas uzatqısh (glavnaya peredacha) qanday wazıypanı atqaradı?
52. Differencialdin wazıypası ne? Avtomobil burılǵanda ol qanday rol oynaydı?
- 53 Aldıńǵı h m arqa tartıwshı (FWD vs RWD) h m de tolıq tartıwshı (AWD/4WD) avtomobiller transmissiyasınıń parqı nede?
54. Avtomobil j riw b limine (xodovka) qaysi elementler kiredi?
55.   rezsiz h m   rezsiz emes. подвескаларнинг фарқи ва афзалликлари нимада?

56. Rul basqarıwınıń tiykarǵı wazıypası hám dúzilisi qanday?
57. Hidrokúsheytkish (GUR) hám elektrokúsheytkish (EUR) bir-birinen nesi menen parıqlanadı?
58. Tormoz sistemasınıń tiykarǵı túrleri (jumisshi, toqtap turıw/stoyanochniy) hám barabanlı jáne diskli tormozlardıń parqı nede?
59. ABS (Anti-lock Braking System) sisteması qalay isleydi hám ol ne ushin kerek?
60. Avtomobil elektr támiynatı sistemasına qaysı eki tiykarǵı derek kiredi?

II. Bakalavriat tálim baǵdarın tańlawda motivasiya (taraw kásibiniń mánisi hám sociallıq áhmiyetin túsiniw, oǵan turaqlı qızıǵıwshılıq kórsetiw)

1. Generator hám akkumulyatordıń birgeliktegi islew principin túsindirip berin.
2. Zamanagóy gıbrid hám elektrometr (elektromobil) transport quralları dástúriy ICHD avtomobillerinen kúsh agregatı boyınsha qanday parıq qıladı?
3. Avtomobildin boylama hám kesesine turaqlılıǵı (stoykost) degen ne hám oǵan qanday faktorlar (oraydan qashıwshı kúsh, awırılıq orayı hám t.b.) tásir etedi?
4. Transmissiya sistemasınıń tiykarǵı wazıypası neden ibarat? Pikirlew uzatpalar qutısı (KPP), differencial hám bas uzatpaǵa qalay bólinedi?
5. Qısıwdaǵı hám jazılıwdaǵı amortizatorlardıń islew principini arasındaǵı tiykarǵı parıq nede?
6. Tormoz sistemasındaǵı ABS (Antiblokirovka sisteması) hám ESP (Turaqlılıqtı basqarıw sisteması) funkcionallıq jaqtan bir-birinen qanday parıq qıladı?
7. Rul basqarıw sistemasındaǵı Ackerman geometriyası (Ackermann steering geometry) ne hám ol ne ushin burılıw waqtında shinalardıń jeliniwin azaytadı?
8. Otto cikli (benzin) hám Dizel cikli arasındaǵı termodinamikalıq ayırmashılıqlardı túsindirip berin.
9. Dvigateldiń kólemlik paydalı jumis koefficientine (Volyumetricheskiy KPD) turbonadduv (turbokompressor) qanday tasir kórsetedi?
10. Elektr transport qurallarında (EQ) qollanılatuǵın Li-ion batareyalarınń jıllılıq basqarıw sisteması (Thermal Management System) ne ushin áhmiyetli?
11. Gıbrid transport qurallarınıń izbe-iz (series), parallel (parallel) hám aralas (series-parallel) túrleri arasındaǵı konstruktivlik ayırmashılıqlar nede?
12. Kuzov detalları ushin joqarı bekkemliktegi polatlar (AHSS/UHSS) hám alyuminiy aralaspaların tańlawda qanday kriteriyalarga súyeniledi?
13. Kuzovtıń passiv qávipsizliginde "deformaciyanıwshı aymaqlar" (Crumple zones) qanday fizikalıq princip tiykarında soqqı energiyasın jutadı?
14. Íssı shtamplaw (Hot Stamping) hám suwıq shtamplaw procesleriniń detal metallurgiyasına tási qanday?
15. Shinanıń jol beti menen ilesiw koefficientine basım, temperatura hám jol qaplamasınıń túriniń tásirin túsindirin.
16. Transport quralların aerodinamikalıq trubada sınavda aerodinamikalıq qarsılıq koefficientin (C_x) kemeytiw ushin kuzovtıń qaysı bólimleri optimallastırıladı?
17. Crash-test (soqlıǵısıw sınavları) waqtında manekenlerge ornatılǵan datchikler arqalı insan organizmine túsetuǵın qanday júkemeler (G-force, HIC) ólshenedi?

18. Kúndelikli texnikalıq xızmet kórsetiw (KTX/TO-1/TO-2) hám máwsimlik xızmet kórsetiw (MXK) túrleriniń bir-birinen tiykargı parıqları hám olardı ótkeriw dáwiriligi (kilometraj) qalay belgilenedi?

19. Motor mayın tańlawda SAE (qovushqaqlıq, mısalı: 5W-30) hám API/ACEA (salamatlıq klası) standartlarınıń áhmiyeti nede? Ne ushin sintetikalıq hám mineral maylardı aralastırıw usinis etilmeydi?

20. Suwıtıw suyıqlıgın (antifriz) almasıw dáwiriligi hám ondaǵı korroziyaga qarsı prisadkalardıń islew múddeti tamamlanıwı dvigatel sistemasına qanday tásir yetedi?

21. Tormoz suyıqlıgınıń "gigroskopiklik" qásiyeti ne hám ne ushın ondaǵı ıǵallıq dárejesin arnawlı tester menen tez-tez tekserip turıw zárúr?

22. OBD-II (On-Board Diagnostics) sisteması arqalı alınatuǵın DTC (Diagnostic Trouble Codes) qáteler kodlarınıń dúzilisi (mısalı: P0300) neni ańlatadı hám ol boyınsha nasazlıq qalay anıqlanadı?

23. Dvigateldegi kompressiyanı ólshew procesi qalay ámelge asırıladı? "Qurǵaq" hám "maylı" kompressiya sınaqları arqalı porshen saqiynaları hám klapanlardıń nasazlıǵı qalay ajratıladı?

24. Oscillograf járdeminde kolenval (CKP) hám raspredval (CMP) datchikleriniń signal grafigin tekseriw qaysı jaǵdaylarda zárúr boladı?

25. Shillak (razval-sxodenie) agzaların dúzetiwde Camber (kóldeneń awısıw), Caster (boylama awısıw) hám Toe (jaqınlasıw) múyeshleriniń avtomobil basqarıwı hám shinalar tozıwına tásiiri qanday?

26. Amortizatorlar hám ildiriw sisteması rezinometall sharnirleri (saylent blok) nıń buzıqlıǵın sınaw stendlerisiz, vizual hám mexikalıq tekseriw usılları qanday?

27. Avtomatikalıq beriw qutısında (AKPP hám variator) may dárejesi hám jaǵdayın tekseriw hám de tolıq (apparat járdeminde) almastiriwdıń ózgeshelikleri nede?

28. Akkumulyator batareyasınıń (AKB) sıyımlılıǵın hám starterlik toǵın (CCA) tekseriw ushın qanday ásbaplar (júklew vilkası, tester) hám kórsetkishler qollanıladı?

29. Generatordaǵı diod kópiri yamasa kernew regulyatori (rele) isten shiqqanın multimetr járdeminde qalay anıqlaysız?

30. Zamanagóy avtomobillerdegi CAN-bus shinası (maǵlıwmatlar jetkerip beriw tarmaǵı) nasazlıǵın izlewde injener qanday izbe-izlikte diagnostika ótkeriwı kerek?

31. Jámiyetlik transport hám "Brutto-shártnama" sisteması.

Soraw: Prezidenttiń 2023-jıl 16-fevraldaǵı PQ-59-sanlı qararına muwapıq, jámiyetlik transportta basqıshpa-basqısh engizilip atırǵan "brutto-shártnama" (brutto-kontrakt) sistemasınıń burınǵı "reje-kúnlik túsim" sistemasınan tiykargı parqı nede?

Juwap: Brutto-shártnama sistemasında tasıwshı kárxanaǵa qarǵı jolawshılar sanı yamasa jıynalǵan jol haqısına qarap emes, al orınlangan qatnawlar kólemi, basıp ótilgen aralıq (kilometr) hám xızmet sapası kriteriyalarına (grafikke ámel etiw, tazalıq, qawipsizlik) qarap tólep beriledi. Jol haqı túsimleri bolsa tolıq jergilikli byudjetke qaratıladı. Bul avtobuslar arasında "jarıs" hám bándirgilerde uzaq kútiwlerdiń aldın aladı.

32. Jol háreketi qawipsizligi hám járiyma balları.

Soraw: Prezidenttiń 2022-jıl 12-iyuldegi PQ-319-sanlı qararına tiykar, jol hárezeti qağıydabuzarlıqların bahalaw boyınsha qanday jańa juwapkershilik sisteması názerde tutılğan hám ol qalay isleydi?

Juwap: Qağıydabuzarlıqlar ushın járiyma balların esaplaw názerde tutılğan (bal sisteması). Hár bir qağıydabuzarlıq ushın belgilengen járiymağa qosımsha 1 jıl dawamında óz aldına ball toplanıp barıladı. Eger toplanğan ballardıń muǵdarı 12 balldan artsa, aydawshı belgili bir múddetke transport quralın basqarıw huqıqınan (aydawshılıq gúwalıǵınan) ayırıladı.

33. Ekologiyalıq transport hám elektromobiller.

Soraw: Prezident qararlarına muwapıq, mámlekette ekologiyalıq taza (elektromobil hám gıbrid) transport quralların ǵalaba en jaydırıw hám infrastrukturanı rawajlandırıw boyınsha qanday tiykarǵı baslamalar hám talaplar belgilengen?

Juwapı:

- Elektromobillerdi alıp kiriw hám islep shıǵarıw ushın bajıxana hám salıq jeńillikleri berilgen.

- Jańadan qurılıp atırǵan sawda orayları, miymanxanalar, janılǵı quyıw shaqapshaları hám mámleketlik shólkemlerdiń avtoturargohlarında elektr quwatlaw stanciyaların (zaryadka) ornatıw májbúriy talap etip qoyılğan.

Jámietlik transport parkin basqıshpa-basqısh tolıq elektrobuslar hám qısılğan gaz (CNG) menen isleytuǵın avtobuslarǵa ótkeriw jolǵa qoyılğan.

34. Xalıq jasaw punktlerinde tezlik sheklewleri.

Soraw: Sońǵı jıllardaǵı tiyisli qarar hám qararlardıń orınlanıwına bola, Tashkent hám wálayat oraylarındaǵı elatlı punktlerde, sonday-aq, mektep hám baqshalar átirapında maksimal hárezetleniw tezligi qansha etip belgilendi?

Juwapı:

- Respublikanıń iri qalaları hám elatlı punktlerinde joqarı hárezetleniw tezligi saatına 60 km (aldın 70 km/saat edi) etip sheklendi.

- Mektep hám mektepke shekemgi bilimlendiriw shólkemleri aldındaǵı jollarda bolsa maksimal tezlik saatına 30 km etip belgilendi.

35. Xalıqaralıq tasıwlar hám "E-Permit" sisteması.

Soraw: Xalıqaralıq avtomobil tasıwları tarawında byurokratiyanı azaytıw hám milliy tasıwshılardı qollap-quwatlaw maqsetinde "Ruxsatnama" blankaların bólistiriwde qanday sanlı sistema engizildi?

Juwap: "E-Permit" (elektron ruxsatnama) sisteması engizildi. Bul sistema arqalı sırt mámleketler menen almasırlatuǵın xalıqaralıq júk tasıwlar ruxsatnamaları insan faktorısız, ashıq-aydın túrde hám ádil báseki normaları tiykarında (E-Avtotrans sanlı platforması arqalı) elektron túrde bólistiriledi.

36. Mámleketimizde tarawǵa tiyisli reformalar haqqında aytıp berin.

37. Transport tarawına qızıǵıwshılıqlardıń bul kásipti tańlawınıńdan maqset.

38. Kásiplik qábiletiniń hám jetiskenliklerińiz.

39. Avtomobil benzinleriniń sapasın kórsetiwshi fizikalıq-ximiyalıq qásiyetleri. Detonaciyanıń kelip shıǵıw sebepleri.

40. Ózbekstannıń transport koridorları (koridorları) hám onı rawajlandırıw boyınsha xalıqaralıq baǵdarlamalar.

41. Kásipinizdiń mazmunı hám sociallıq áhmiyetin túsindirin.

42. Kásiplik wazıypalardı sheshiwdegi ámeliy iskerligińiz haqqında aytıp beriń.
43. Avtomobillerdiń texnikalıq jaǵdayı hám islew qábiletiniń ekspluatatsiya procesinde ózgeriwi.
44. Transport tarawındaǵı eń áhmiyetli reformalar haqqında aytıp beriń.
45. Bul baǵdarda tańlawda motivatsiya beriń.
46. Ózińiz ústinde islewińiz hám dóretiwshilik qábiletiniz haqqında aytıń.
47. Avtomobillerge texnikalıq xızmet kórsetiw hám onlaw sisteması.
48. Jańadan qabıl etilgen "Transport haqqında"ǵı nızamdı túsindirip beriń.
49. Usı baǵdardı tańlawdaǵı qızıǵıwlarıńız.
50. Avtomobillerdiń kuzov hám kabinasına texnikalıq xızmet kórsetiw hám onlaw jumısları texnologiyası.
51. Sońǵı jıllarda mámleketimizde transport tarawında alıp barılǵan reformalar hám olar sheńberinde qabıl yetilip atırǵan mámleketlik baǵdarlamalar haqqında aytıp beriń.
52. Transport tarawına turaqlı qızıǵıwshılıqlardı kórsetiń.
53. Oqıwǵa qábiletinińiz, kásiplik wazıypalardı sheshiwdegi iskerligińiz.
54. Avtomobil dvigateline texnikalıq xızmet kórsetiw hám onlaw jumısları texnologiyası.
55. Transport tarawında investiciyalıq ortalıqtı arttırıw boyınsha reformalar.
56. Kásipinizdiń mazmunı hám sociallıq áhmiyetin túsindiriń.
57. Jeke jetiskenliklerińiz hám dóretiwshilik qábiletinińiz haqqında aytıp beriń.
58. Sońǵı jılları mámleketimizde jolawshılar tasıwı tarawında alıp barılǵan reformalar hám olar sheńberinde qabıl yetilip atırǵan mámleketlik baǵdarlamalar haqqında aytıp beriń.
59. Avtomobil dvigatelińizniń suwitiw hám maylaw sistemasına texnikalıq xızmet kórsetiw hám onlaw jumısları texnologiyası.
60. Avtomobil jollarında avtomobil turıw orınların shólkemlestiriwdegi bar mashqalalardıń analizi hám olardıń tiykarǵı sheshimleri.

III. Jeke-kásiplik qásiyetler (oqıwǵa qábilet, kásiplik wazıypalardı sheshiwde ámeliy iskerlik, ıntızamlılıq, awızbirshilik, juwapkershilik, qarar qabıllaw etiwde ózbetinshelik dárejesi, jeke jetiskenlikleriniń bar ekenligi, sonday-aq, óz ústinde islewi hám dóretiwshilik qábiletleri)

1. Kásip tańlawda nelerge itibar qaratıw kerek?
2. Ruwxıy-fiziologikalıq pazıyletler minimum haqqında túsiniǵińiz?
3. Pitkeriwshiniń kásiplik iskerlik tarawı haqqında túsiniǵińiz?.
4. Tálimdi dawam ettiriw múmkinshilikleri haqqında pikirińiz?.
5. Kompyuter hám ofis qurılımlarına xızmet kórsetiw boyınsha qánige kvalifikatsiyası boyınsha aytıń?
6. Jaslardıń kásip-óner tańlawı tiykarınan orta mektepten baslanama yamasa oqıwshı ishki múmkinshiliklerine baylanıslıma?
7. Milliy tárbiya hám onıń qalıplesiw processleri
8. Avestonıń tárbiyalıq mazmunı
9. Oqıtıw principleri sistemasın birinshi isletken ilmpaz.

10. Shaxstın rawajlanıwına tasir etiwshi tárbiya komponentleri?
11. Kásiptın insan xarakterine qanday tásiri bar?
12. Miynet sharayatınıń gigienalıq talapları haqqında.
13. Aqılıy rawajlanıwdı ósiriwde tárbiyanıń roli.
14. Kásip boyınsha miynet etiwge medicinalıq tárepten qadağan etiletuǵın faktorlar neler?
15. Kásip iyelewine jaratılıp atırǵan múmkinshilikler haqqında aytnı.
16. Kásiplik bilim danlıq jáne onıń qalıplesiwi haqqında aytnı.
17. Jaslarǵa tiyisli mámleket siyasatınıń mazmun mánisi haqqında aytnı.
18. Kásiplik ortalıqtaǵı psixologiyalıq qarama-qarsılıqlar neler?
19. Shaxs aktivliginiń dáregi -...
20. Shaxs dep kimge aytamız.
21. Oylaw payda bolıwı ushın qanday oylaw processleri zárúrli dep esaplaysız?
22. Qábilet degenimiz ne...
23. Shaxstın rawajlanıwına tásir etiwshi faktorlar.
24. Óspirimlik dáwiri qaysı jasqa tuwrı keledi
25. Dáslepki óspirimlik dáwiri qaysı jasqa tuwrı keledi
26. Kishi mektep jas dáwiri...
27. Dáslepki balalıq jas dáwiri...
28. Adamnıń tiykarǵı iskerlik túrleri
29. Oqıw iskerligi – bul qanday iskerlik ...
30. Oqıw iskerliginiń elementlerin tuwrı aytnı.
31. Kónlikpe ne?
32. Tárbiya bul?
33. Ne arqalı oqıwshılarda tálimge bolǵan munasábet jáne de aktiv sáwlelenedi?
34. Oqıwshılarda logikalıq oylawdı rawajlandırıw ushın...
35. Tárbiyası qıyın óspirimlerden keltirip shıǵarıwshı sebeplerdi anıqlań.
36. Rawajlanıw degende neni túsinesiz?
37. “Jaslar dápteri” ne kiritilgen jaslarǵa qanday járdem beriledi?
38. “Jaslar dápteri” ne kirisiw ushın kimge múrajáát qılıw kerek?
39. “Jaslar dápteri” ne neler kiredi?
40. “Jaslar dápteri” bul?
41. Qaysı pánler oqıwshılardıń kásip-óner tańlawına járdem beredi?
42. Kásiplik bilimlendiriwde ámelge asırıwda qanday normativ-huqıqıy hújjetlerge ámel qılınadı?
43. Kásip degenimiz ne?
44. Kásiplik bilimlendiriw dep nege aytamız?
45. Kásiplik bilimlendiriwdiń maqset hám wazıypalarına neler kiredi?
46. Kásiplik kompetenciya haqqında túsiniń berin?
47. Informaciyalıq-psixikalıq zorıǵıwlar haqqında túsiniń berin?
48. Kásiplik jetiskenliklerińiz haqqında aytnı?
49. Shaxs qalıplesiwine tasir etiwshi faktorlar?
50. Kásip tańlawda shańaraq ortalıǵınıń ornı haqqında aytnı?
51. Kásip tańlawǵa baǵdarlawdıń tiykarǵı wazıypaları haqqında aytnı?
52. Kásiplik qábiletińiz haqqında aytıp berin?

53. Miynet hám oqıw iskerliginiń óz-ara baylanısı?
54. “Kámil insan” túsiniǵiniń mazmun mánisi haqqında aytıń?
55. Kámil insandı tárbiyalawda ekonomikalıq tárbiya baǵdarında ullı shıǵıs oyshıllarınıń (al-Xorezmiy, Abu Nasr Farabiy, Abu Rayxan Beruniy) kóz-qarasları haqqında aytıń?
56. Miynet tárbiyası haqqında túsiniń beriń?
57. Miynet tárbiyasın shólkemlestiriw formaları haqqında aytıń?
58. Kásiplik jetiklik hám professional iskerlik haqqında aytıń?
59. Bala shańaraqta qanday ekonomikalıq tárbiyanı iyelewi shárt?
60. Kásip tańlawda tiykargı itibar beriw kerek bolǵan faktorlar haqqında aytıń?

IV. Tańlangan bakalavriat tálim baǵdarı tarawındaǵı bilim hám kásiplik kónlikpelerdiń bar ekenligi

1. Óz tarawınızdıń mazmunı hám sociallıq áhmiyetin túsindiriń hám qızıǵıwshılıqlarınızdı kórsetiń.
2. Avtomobillerdiń elektr úskenelerine texnikalıq xızmet kórsetiw hám ońlaw jumıları texnologiyası.
3. Jol hárezketi qáwipsizligin támiyinlew tarawında ámelge asırılıp atırǵan reformalar haqqında aytıp beriń.
4. Júk tasıwda hárezketleniwshi quramnan nátiyjeli paydalanıw dárejesin sipatlaytuǵın kórsetkishler.
5. Avtomobil transportı haqqında házirgi kúnde alıp barılıp atırǵan reformalar haqqında aytıp beriń.
6. Avtomobillerdi basqariw mexanizmlerine texnikalıq xızmet kórsetiw hám ońlaw jumıları texnologiyası.
7. Avtotransporttı dizimnen ótkeriw hám mámleketlik nomer alıwdaǵı házirgi kúndegi reformalar.
8. Jeke kásiplik ózgesheliklerińiz (jetiskenliklerińiz, dóretiwshilik jumılarıńız, qarar qabıl etiwdegi erkinlik dárejesińiz).
9. Avtotransport kárxanalarında materiallıq-texnikalıq támiyinlew.
10. Búgingi kúnde tarawdaǵı dúnya tájiriyesini inabatqa alıńǵan halda avtomobil transportı jumısın tártipke salıwshı nızamshılıq hám normativlik-huqıqıy baza haqqında aytıp beriń.
11. Bakalavriat tálim jónelisin tańlawda motivaciya.
12. Kásiplik xızmetiniń sheshiwdegi ámeliy iskerligińiz, jetiskenliklerińiz.
13. Avtomobillerdiń hárezket qáwipsizligin támiyinlewshi sistema hám birikpelerin diagnostikalaw, TXK hám JT jumıları ushin úskeneler.
14. Jol hárezketi qáwipsizligin támiyinlew tarawında ámelge asırılıp atırǵan reformalar haqqında aytıp beriń.
15. Servis kárxanaları jumisshıları ushin qolaylı sharayat jaratıwda texnikalıq qurallar.
16. Transport tarawına qızıǵıwshılıqlardıń bul kásipti tańlawınızdıń maqseti.
17. Servis kárxanaların texnikalıq úskeńelew normaları hám ekspluataciyalaw principleri.

18. Avtoshinalardıń naǵıslı qaplamaları (pokrishkaları) nıń nasazlıqların ońlaw túrleri.
19. Transport tarawındaǵı eń áhmiyetli reformalar haqqında aytıp berıń.
20. Avtotransport kárxanalarınıń óndirislik-texnikalıq bazası.
21. Transport quralların texnikalıq diagnostikalaw usılları.
22. Texnikalıq diagnostikalaw quralları hám olarǵa qoyılatuǵın talaplar.
23. Transport qurallarınıń texnikalıq diagnostikasına qoyılatuǵın talaplar.
24. Transport quralı ekspluatatsiyasında isenimlilikke basqarıw.
25. Texnikalıq xızmet kórsetiw dáwirililigin anıqlaw.
26. Transport quralı detalları jeliniwiniń xarakterli nızamlıqları.
27. Avtomobil transportında júklerdi tasıwdıń ulıwma shártleri haqqında aytıp berıń.
28. Transport quralı detallarınıń góneriwi, tat basıwı hám jemiriliwi.
29. Avtomobil transportı haqqındaǵı 9-statyanı aytıp túsindirip berıń.
30. Transport qurallarınıń texnikalıq jaǵdayı hám islew qábileti túsiniqleri hám kórsetkishleri.
31. Xızmet kórsetiw sapası degen ne hám ol materiallıq ónim (tovar) sapasınan nesi menen parıqlanadı?
32. Xızmet kórsetiwdiń 4 tiykarǵı qásiyetin (sezilersizlik, ajıralmaslıq, saqlanbaytuǵınlıq, ózgeriwshelik) túsindirip berıń.
33. Ishki janıw dvigatellerinin tiykarǵı túrleri (benzinli, dizelli, gazli) hám olardıń bir-birinen ayırmashılıq tárepleri nede?
34. Tórt taktlı hám yeki taktlı dvigatellerdiń islew cikli qalay parıqlanadı? Olardıń abzallıqları hám kemshiliklerin aytıp berıń.
35. Krivoship-shatunlı mexanizm (KSHM) quramına qaysı detallar kiredi hám ol qanday wazıypanı atqaradı?
36. Gaz bólistiriw mexanizmi (GTM) wazıypası ne? Klapanlar sanı (8V, 16V) hám valler jaylasıwı (SOHC, DOHC) neni anlatadı?
37. Dvigatel sıyımlılıǵı (jumis kólemi), qısıw dárejesi (qısıw dárejesi) hám quwatı arasında qanday baylanıs bar?
38. Maylaw sisteması: Maylaw sistemasınıń wazıypası ne hám dvigatel mayı detallarga qanday jol menen jetkeriledi (basım astında, búrkiw, shashıraw)?
39. Suwıtıw sisteması: Suyıqlıq penen suwıtıw sistemasınıń tiykarǵı elementleri (termostat, pompo, radiator) hám termostattıń islew principini qanday?
40. Janılǵı jetkerip beriw sisteması: Benzinli dvigatellerde injektor (karbyurator, monopurkash, bólistirilgen hám tuwrıdan-tuwrı búrkiw - GDI) sistemalarınıń rawajlanıw basqıshları.
41. Dizel janılǵı sisteması: Common Rail sistemasınıń dástúriy janılǵı nasoslarınan (TNVD) abzallılıǵı nede?
42. Turboortash (Turbonadduv): Turbina qalay isleydi hám interkuler (aralıq suwıtqısh) ne ushin kerek?
43. Dvigatelge kúndelikli, TXK-1 (KTO-1) hám TXK-2 (KTO-2) boyınsha ótkeriletuǵın tiykarǵı jumislar izbe-izligi qanday?
44. Motor mayı hám filtrlerin almasıw dáwirililigi qalay belgilenedi hám óz waqtında almasırmaw qanday aqibetlerge alıp keledi?

45. Kompressiyanı ólshew: Cilindrlerdegi kompressiya qanday ásbap penen ólshenedi hám tómén kompressiya qaysı detallardıń jemirilgeninen derek beredi?
46. GTM remeni (remen GRM) yamasa shinjırı (cep) úzilip kece, dvigatelde qanday nasazlıqlar júzege keledi?
47. Kompyuter diagnostikası (OBD-II): Motor qátelerin oqıw (Check Engine) hám sensorlar (máselen, DPKV, DMRV, Lambda zondı) nasazlıqların anıqlaw qalay ámelge asırıladı?
48. Motor shegiwi (tútin shigarıwı) sebepleri: Aq, qara hám kók tútin dvigateldegi qanday mashqalalardan derek beredi?
49. Dvigateldiń qızıp ketiw (peregrev) sebepleri hám bunıń aqibetinde cilindrler blogi baslıǵı (GBS) nıń deformaciyalanıwın qalay dúzetiw mumkin?
50. Dvigateldi kapital remontlaw (Kapital rem0100000000001ont/Kapremont) basqıshlarına neler kiredi (blokti rastochkalaw, shlifovkalaw, porshenler hám saqiynalardı almastırıw)?
51. Paydalangan gazlerdiń zıyanlılıǵın kemeytiw sistemaları (Katalizator, EGR, DPF saja filtri) hám olarga xizmet kórsetiw ózgeshelikleri.
52. Xizmet kórsetiw procesin shólkemlestiriw degende ne túsiniledi hám onıń óndiris tarawınan tiykargı ózgeshelikleri nede?
53. Servis kárxanaların shólkemlestiriwde infrastruktura hám jaylasıw (lokalizaciya) qalay tańlanadı?
54. Xizmet kórsetiw tarawında tutınıwshılar huqıqların qorgaw hám normativlik-huqıqiy bazanıń áhmiyeti nede?
55. Xizmet kórsetiw kárxanasınıń shólkemlestiriw strukturası (iyerarxiya hám bólimler ortasındaǵı baylanıs) qalay qalıplestiriledi?
56. Xizmet kórsetiw ortalıǵı (Servicescape): Fizikalıq ortalıq (dizayn, ses, iyis, jaqtılıq, qolaylıq) klient hám xizmetkerler minez-qulqına qanday tasir etedi?
57. Xizmet proceslerin standartlastırıw hám reglamentlestiriw ne ushin zárúr?
58. Quwatlılıqtı jobalastırıw (Capacity Management): Xizmet kórsetiw tarawında talap hám usınıstı muwapıqlastırıw (máwsimlik, tıǵız waqıtlar) usılları qanday?
59. Klientler náwbetin basqarıw hám elektron náwbet (Queue Management) sistemaların shólkemlestiriw principi.
60. Avtomobil detallarınıń jeliniwi hám isten shigiw túrleri (mexanikalıq, abraziv, korroziyalıq hám sharshaw nátiyjesinde) nelerden ibarat?